

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2011 r.

w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń

Na podstawie art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w ust. 1, będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2012- 2014.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

**PREZES
RADY MINISTRÓW**

PROGRAM ZWALCZANIA I MONITOROWANIA CHOROBY AUJESZKYEGO U ŚWIŃ

1. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby

Pierwszy przypadek choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w roku 1958 u zwierząt futerkowych. Rok później po raz pierwszy zarejestrowano tę chorobę u świń.

Badania zmierzające do wykrycia w Rzeczypospolitej Polskiej seroreagentów dla wirusa choroby Aujeszkyego były prowadzone wrywkowo od połowy lat 60. ubiegłego wieku, a systematycznie, ale w ograniczonym zakresie, od 1990 r. przez Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwanego dalej „PIWet-PIB w Puławach.

W 2006 r. Rzeczypospolita Polska wdrożyła program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń w województwie lubuskim, który w 2008 r. został rozszerzony na pozostałe województwa Rzeczypospolitej Polskiej.

W latach 2006 – 2007 na obszarze województwa lubuskiego na podstawie wyników badań serologicznych przeprowadzonych w ramach ww. programu, stwierdzono 8 stad zakażonych oraz 44 zwierzęta zakażone wirusem choroby Aujeszkyego. Średni odsetek stad i zwierząt zakażonych na obszarze województwa lubuskiego w latach 2006 – 2007 wynosił odpowiednio 0,21 % oraz 0,04 %.

W latach 2008 – 2010 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wyników badań serologicznych przeprowadzonych w ramach ww. programu, stwierdzono 18 250 stad zakażonych oraz 45 211 zwierząt zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego. Średni odsetek stad i zwierząt zakażonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2008 – 2010 wynosił odpowiednio 3,98 % oraz 0,32 %.

Szczegółowe wyniki realizacji programu w latach 2006 - 2010 są przedstawione w ust. 4.

2. Opis programu

Programem zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń, zwanego dalej „programem”, są objęte wszystkie stada świń zarejestrowane zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281 z późn. zm.), przy czym w rozumieniu niniejszego programu za świnię uznaje się

zwierzęta z rodziny *Suidae*, z wyjątkiem dzików. W przypadku nieprzestrzegania przepisów wyżej wymienionej ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt w stosunku do posiadacza świń stosuje się sankcje określone w rozdziale 7 tej ustawy.

Na potrzeby niniejszego programu rozróżnia się rodzaje stad świń:

1) stada zarodowe, za które uważa się stada posiadające knury lub lochy i prosięta ssące, w których prosięta odsadzone od loch są przeznaczone do dalszej hodowli lub chowu w innych siedzibach stad;

2) tuczarnie, za które uważa się stada znajdujące się w gospodarstwach, do których wprowadza się z innych gospodarstw prosięta lub warchlaki przeznaczone do tuczu, a następnie do uboju;

3) stada o pełnym cyklu produkcyjnym, za które uważa się stada inne niż stada zarodowe i tuczarnie, a w szczególności stada posiadające lochy i knury lub lochy oraz potomstwo w różnym wieku produkcyjnym (prosięta, warchlaki, tuczniki).

Liczba siedzib stad świń zarejestrowanych w Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynosi 302 747 stad (stan na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według Głównego Urzędu Statystycznego jest szacowane na około 13 100,2 tysięcy świń, z czego około 1 168,2 tysięcy świń stanowią lochy przeznaczone do chowu, a około 11 932,0 tysięcy – pozostałe grupy produkcyjne świń (stan z marca 2011 r.).

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Region	Gatunek zwierząt objętych programem	Liczba stad	Pogłowie świń w tysiącach sztuk	
			Lochy przeznaczone do chowu	pozostałe grupy produkcyjne lub hodowlane świń
Rzeczpospolita Polska	świnie	302 747 *	1 326,5**	13 440,3**

*wg ARiMR

**wg GUS

Okres realizacji programu jest zaplanowany na lata 2012 - 2014. Program jest kontynuacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego, realizowanego w latach 2008 – 2011 na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

Celem programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od choroby Aujeszkiego u świń. W odniesieniu do poszczególnych regionów, cel ten może zostać osiągnięty w terminie do końca 2013 r., a w odniesieniu do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - do końca 2014 r.

W ramach programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń realizowanego w latach 2008 – 2011 przeprowadzono badania serologiczne świń w ramach pierwszego, drugiego i trzeciego pobierania próbek. Ponadto, w stadach, które uzyskały status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego – szczepionego oraz urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego rozpoczęto badania serologiczne świń w ramach stałego monitorowania choroby. W latach 2012 – 2014 będą kontynuowane badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkiego u świń. W stadach, które nie spełniają warunków dla objęcia ich stałym monitorowaniem tej choroby, o którym mowa w ust. 2.1.1, postępuje się zgodnie z ust. 2.1.2 – 2.1.5.

Pobieraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnię w wieku od 12. tygodnia życia. Program nie przewiduje wyjątków od tej zasady.

Serologiczne badania laboratoryjne, prowadzone w ramach programu, są zgodne z normami określonymi w załączniku III do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie (Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2008, str. 19, z późn. zm.).

W latach 2008 – 2011 prowadzono również zwalczanie choroby Aujeszkiego w stadach, w których uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego. Zwalczanie prowadzono zgodnie z metodą „szczepienie - eliminacja”, polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu świń, u których uzyskano dodatni wynik tego badania lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie. Alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym było:

1) odroczonego ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt albo

2) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

O metodzie zwalczania choroby decydował powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, biorąc w szczególności pod uwagę liczbę stad zakażonych na obszarze powiatu, obsadę zwierząt w tych stadach, dobrostan zwierząt i inne przesłanki

epizootyczne (np. sytuacja epizootyczna w powiatach sąsiadujących), a także przesłanki ekonomiczne. W przypadku gdy odsetek stad zakażonych w powiecie był równy lub wyższy niż 5 %, o metodzie zwalczania choroby powiatowy lekarz weterynarii decydował w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Zwalczanie i monitorowanie choroby Aujeszkyego u świń w latach 2012 – 2014 będzie kontynuowane w przypadkach i na zasadach określonych w programie.

Do czynności związanych z realizacją programu, powiatowi lekarze weterynarii mogą wyznaczać lekarzy weterynarii i inne osoby, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 , z późn. zm.). Wymienionym osobom odpowiednio, za pobranie próbek krwi od świń do badania laboratoryjnego oraz za podanie świni szczepionki przeciwko chorobie Aujeszkyego albo za wykonanie czynności pomocniczych, po wykonaniu zleconych czynności i przedstawieniu faktury lub rachunku, przysługuje wynagrodzenie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.).

Za realizację programu na obszarze powiatu jest odpowiedzialny właściwy powiatowy lekarz weterynarii, natomiast na obszarze województwa właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

Realizację programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii.

2.1. Pobieranie próbek od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkyego

W odniesieniu do stad objętych stałym monitorowaniem choroby Aujeszkyego u świń ma zastosowanie ust. 2.1.1. W odniesieniu do stad, które nie spełniają wymagań dla objęcia ich stałym monitorowaniem choroby, o którym mowa w ust. 2.1.1, mają zastosowanie ust. 2.1.2 – 2.1.5.

2.1.1. Stałe monitorowanie choroby Aujeszkyego u świń

Serologiczne badania kontrolne w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, zwane dalej „stałym monitorowaniem choroby”, prowadzi się w stadach uznanych za:

- 1) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione oraz
- 3) urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Celem stałego monitorowania choroby jest potwierdzenie utrzymywania statusu:

- 1) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego oraz stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 2) regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stałe monitorowanie choroby prowadzi się we wszystkich wskazanych w ust. 2.1.1 pkt 1-3 stadach świń, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby prowadzone są jeden raz w roku kalendarzowym. Odstęp pomiędzy dwoma kolejnymi badaniami powinien wynosić od 3 do 12 miesięcy.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby są przeprowadzane do momentu uznania, przez Komisję Europejską, terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń.

W trakcie prowadzenia stałego monitorowania choroby wszystkie świny, od których są pobierane próbki do badań, są trwale i indywidualnie oznakowane przez ich posiadacza.

2.1.1.1. Pobieranie próbek oraz dodatkowe środki ochronne

Wyboru liczby świń do zbadania w stadzie w ramach stałego monitorowania choroby dokonuje się zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem świń zakażonych w stadzie przy założeniu, że ich odsetek wynosi 10% dla loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym oraz 5% dla tuczników w tuczarniach.

Liczbę loch i knurów wytypowanych do zbadania w ramach stałego monitorowania choroby w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Liczba próbek krwi do pobrania w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby.

Liczba hodowlanych loch i knurów w stadzie	Liczba próbek do pobrania z każdego obiektu budowlanego
1 -10	4*
11-25	8
26 -100	24
101 -500	26
501 -1000	28
powyżej 1000	28

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Liczbę świń wytypowanych do zbadania w ramach stałego monitorowania choroby w tuczarniach przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Liczba próbek krwi do pobrania w tuczarniach

Liczba świń w stadzie	Liczba próbek do pobrania z każdego obiektu budowlanego
1-10	5*
11-25	10
26-100	40*
101-500	51
501 -1000	57
pow. 1000	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się we wszystkich stadach.

W wyniku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może potwierdzić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła na wniosek powiatowego lekarza weterynarii próbkę wątpliwą do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

W trakcie stałego monitorowania choroby, w celu ochrony przed przeniesieniem wirusa choroby Aujeszkyego, stosuje się dodatkowe środki, a mianowicie:

1) świnie wprowadzane do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą pochodzić jedynie z państw trzecich, określonych w przepisach Unii Europejskiej oraz muszą posiadać stosowne świadectwo zdrowia, wypełnione i podpisane przez urzędowego lekarza weterynarii państwa trzeciego, sporządzone zgodnie z odpowiednim wzorem, w tym uwzględniające szczegółowe warunki odnoszące się do choroby Aujeszkyego,

2) lochy z zaburzeniami rozrodu, w szczególności w przypadku poronień, powtarzania rui, mumifikacji płodów, rodzenia się martwych lub żywych osłabionych prosiąt, w stadzie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, poddaje się badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkyego.

Posiadacz świń oraz osoba mająca kontakt ze świnią, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii o zaburzeniach rozrodu u lochy, o których mowa w pkt. 2.

Badania serologiczne świń, o których mowa w pkt. 2, przeprowadza powiatowy lekarz weterynarii w ramach programu.

2.1.1.2. Stałe monitorowanie choroby w centrach pozyskiwania nasienia knurów

W przypadku centrów pozyskiwania nasienia knurów, po uzyskaniu przez nie statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, badaniami kontrolnymi w okresie 12 miesięcy obejmuje się co 3 miesiące 25% świń przebywających w centrum tak, aby w okresie 12 miesięcy zostało zbadanych 100% świń.

Badania w kierunku choroby Aujeszkyego wykonywane na podstawie załącznika nr 3 ust. 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń (Dz. U. Nr 100, poz. 1017, z późn. zm.) mogą być zaliczane na poczet powyższych badań kontrolnych.

2.1.1.3. Postępowanie w przypadku zawieszenia statusu stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego

Za stado zawieszone uznaje się stado świń o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, w którym podczas prowadzenia stałego monitorowania choroby uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego, lub stado, w którym posiadacz zwierząt nie dopełnił obowiązku trwałego i indywidualnego oznakowania zwierząt na etapie stałego monitorowania choroby, lub stado, które spełnia przesłanki do uznania za stado podejrzane o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego, o których mowa w ust. 2.2 na etapie stałego monitorowania choroby.

W przypadku, gdy uzyskano w stadzie co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje stado status stada zawieszono oraz stosuje odpowiednio ust. 2.3.1.1. pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2. pkt 1.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nakazuje w tym stadzie:

1) niezwłoczny ubój lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego;

2) przeprowadzenie badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego wszystkich świń stada podstawowego oraz świń, które miały kontakt ze świnia, u której uzyskano dodatni wynik badania, a w przypadku tuczarni – badania serologicznego pozwalającego na wykrycie 5 % świń zakażonych w stadzie, a także niezwłoczne poddanie ubojowi lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego;

3) przeprowadzenie ponownego badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego

po upływie co najmniej 30 dni od badania, o którym mowa w pkt 2, celem kontroli.

W przypadku stwierdzenia przez urzędowego lekarza weterynarii braku trwałego i indywidualnego oznakowania zwierząt w stadzie, odstępuje on od pobierania próbek od świń w takim stadzie. Jednocześnie informuje on ich posiadacza o obowiązku natychmiastowego trwałego i indywidualnego oznakowania świń i wyznacza nowy termin pobrania próbek od świń w tym stadzie, który nie może przekraczać 7 dni od dnia poprzedniej wizyty tego lekarza w stadzie w celu pobrania próbek. W przypadku, gdy po ponownym przybyciu do gospodarstwa urzędowy lekarz weterynarii ponownie stwierdzi brak trwałego i indywidualnego oznakowania świń, informuje o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia tego stada. Powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status stada zawieszono i wprowadza zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz nakazuje badania serologiczne świń w stadzie. Próbkę do badań serologicznych pobiera się zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2.1.1.1 – w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym zgodnie z tabelą nr 2, a w tuczarniach zgodnie z tabelą nr 3. Za przeprowadzenie badań, o których mowa, opłaty pobiera się od posiadacza świń, a w przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, całe stado zostaje zabite lub poddane ubojowi bez prawa do odszkodowania.

W przypadku, gdy na etapie stałego monitorowania choroby stado spełnia przesłanki do uznania za stado podejrzane o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego, o których mowa w ust. 2.2., powiatowy lekarz weterynarii wprowadza w takim stadzie zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w ust. 2.3.1.1 pkt 1, oraz nakazuje badania serologiczne świń w stadzie. Próbkę do badań serologicznych pobiera się zgodnie z tabelą nr 2 w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym oraz zgodnie z tabelą nr 3 w tuczarniach, zawartymi w ust. 2.1.1.1. W takim przypadku ust. 2.3.1.4 nie stosuje się.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na:

1) przemieszczanie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni i wystawić świadectwo zdrowia dla tych świń;

2) przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o wyższym statusie w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w stadzie co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii postępuje w sposób opisany powyżej.

Badania, ubój lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania, prowadzi się, aż do wyeliminowania ze stada świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego. Odstęp pomiędzy badaniami powinien wynosić co najmniej 30 dni.

Ubój lub zabicie świń przeprowadza się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii

właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni, w której przeprowadza się te czynności.

Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii stwierdzi, że do stada wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego - określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia owiec, kóz i koniowatych oraz komórek jajowych i zarodków owiec, kóz, koniowatych i świń (Dz. U. Nr 63, poz. 330) i rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń, albo gdy wprowadzone do stada świnie lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem ust. 2.6.1, za przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 2.1.1.3., opłaty pobiera się od posiadacza świń.

Wysokość opłat jest określona zgodnie z poz. 4 załącznika nr 1 i poz. 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r., Nr 2, poz. 15 z późn. zm.).

Powiatowy lekarz weterynarii, po nadaniu stada statusu stada zawieszzonego, niezwłocznie wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Jeżeli w stadzie nie ma świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkiego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, przywraca stadu utracony status i wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych.

2.1.2. Pobieranie próbek w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek jest:

1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem, przyjmując że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%;

2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego wśród loch i knurów w stadach zarodowych, a w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym także wśród tuczników, w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej;

3) określenie liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone i potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkiego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniaki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniaki do badania wybiera się losowo.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w pierwszym pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 -10	1,0	3*
11-25	1,0	6
26-100	1,2	12
101 -500	1,5	13
501 -1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 5.

Tabela 5. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 -10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501 -1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kopców co najmniej 3 próbki.

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, stada zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje następujący status:

1) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w ust. 2.3.1 - 2.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

Na podstawie wyników badań uzyskanych w pierwszym pobieraniu próbek, w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego przeprowadza się drugie pobieranie próbek do badań weryfikujących w okresie od 2 do 6 miesięcy po zakończeniu pierwszego pobierania próbek w tych stadach.

Celem badań próbek krwi w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na:

1) wykrycie, z 95 % prawdopodobieństwem, seroreagentów w stadach uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 5 %;

2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkyego w poszczególnych powiatach i województwach oraz liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone lub potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniki do badania wybiera się losowo.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w drugim pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od loch i knurów w stadach zarodowych oraz o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 -10	1,0	5*
11-25	1,0	10
26-100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 -1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 7.

Tabela 7. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 -10	3*
11-25	6
26-100	12
101 - 500	13
501 -1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, stada zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

1) stada seronegatywnego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w ust 2.3.1 - 2.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust 3.2., celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

W celu uzyskania przez stado statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, w stadzie o statusie seronegatywnym przeprowadza się trzecie pobieranie próbek.

Trzecie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po drugim pobieraniu próbek w stadach, które na podstawie wyników drugiego pobierania próbek uzyskały status stada seronegatywnego.

Polega ono na:

1) jednokrotnym badaniu, w tym samym czasie, wszystkich loch i knurów w stadzie, pod warunkiem że:

a) świnie, od których pobrano próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego, zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza,

b) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do świni, od której została pobrana; oraz

2) badaniu, w tym samym czasie, losowo wybranych tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 8. Próbkę od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

Tabela 8. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1-10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501-1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W przypadku braku trwałego i indywidualnego oznakowania świń stada podstawowego przed trzecim pobieraniem próbek, urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki od wszystkich świń stada podstawowego. Za przeprowadzenie badań, o których mowa, opłaty pobiera się od posiadacza zwierząt, a w przypadku otrzymania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, całe stado podstawowe zostaje zabite lub poddane ubojowi bez prawa do odszkodowania. Natomiast, jeżeli wyniki badań są ujemne, nadanie statusu zostanie uzależnione od wykonania przez posiadacza świń trwałego, indywidualnego oznakowania świń stada podstawowego.

W zależności od wyników badań trzeciego pobierania próbek stadu zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

1) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w ust. 2.3.1 - 2.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii,

próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

2.1.3. Pobieranie próbek w tuczarniach

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek w tuczarniach jest:

- 1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem, przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%;
- 2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego wśród tuczników w tuczarniach w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) określenie liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek przedstawia tabela nr 9.

Tabela 9. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 -10	1,0	3*
11 -25	1,0	6
26-100	1,2	12
101 -500	1.5	13
501 -1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) stada seronegatywnego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w ust. 2.3.1 - 2.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, która na podstawie wyników pierwszego pobierania próbek została uznana za stado o statusie seronegatywnym.

Jeżeli nie ma możliwości ponownego pobrania próbek od świń z danego obiektu budowlanego tuczarni, gdyż świnię tę po uzyskaniu masy ubojowej zostały wywiezione do rzeźni, próbki w ramach drugiego pobierania próbek w takim przypadku pobiera się od nowo wprowadzonych świń.

Celem badań próbek krwi pobranych w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania świń w stadzie pozwalającej na:

- 1) wykrycie, z 95% prawdopodobieństwem, seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne, przy założeniu, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 10 lub 5 %;

- 2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkiego w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarni w drugim pobieraniu próbek zależy będzie od:

- 1) gęstości populacji świń w województwie - niższa lub wyższa niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych (według danych rocznika statystycznego rolnictwa i obszarów wiejskich z 2007 r.);

- 2) procentu zakażenia wszystkich stad w województwie, określonego na podstawie pierwszego pobierania próbek w stadach zarodowych, stadach o pełnym cyklu produkcyjnym oraz w tuczarniach - mniej niż 5% lub 5% i więcej;

- 3) przestrzegania przez hodowców świń zawartych w programie zasad dotyczących przemieszczania zwierząt.

W przypadku gdy gęstość populacji świń w województwie jest niższa niż 100 świń na 100 ha, zasada badania tuczników w stadzie powinna pozwolić na wykrycie seroreagentów

w tuczarniach uznanych za seronegatywne z 95% prawdopodobieństwem, przy założeniu że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 10%.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania od tuczników w drugim pobieraniu próbek w tuczarniach położonych w województwach o gęstości populacji niższej niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o gęstości populacji niższej niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych.

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1-10	1,0	4*
11 -25	1,0	8
26-100	1,2	24
101 -500	1,5	26
501 -1000	2,5	26
powyżej 1000	5,0	28

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W przypadku gdy gęstość populacji świń w województwie jest wyższa niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych, zasada badania świń w stadzie powinna pozwolić na wykrycie seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne z 95% prawdopodobieństwem, przy założeniu że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 5%.

Powyższą zasadę stosuje się także, gdy procent zakażenia stad w województwie, określony na podstawie pierwszego pobierania próbek, będzie równy lub wyższy 5% oraz gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz świń nie przestrzega zasad dotyczących przemieszczania świń, zawartych w programie.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach położonych w województwach o gęstości populacji większej niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o gęstości populacji wyższej niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych.

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 -10	1,0	5*
11-25	1,0	10
26-100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 -1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

1) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w ust. 2.3.1 - 2.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, ust. 2.3.1.1 pkt 1 oraz ust. 2.3.1.2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

2.1.4. Przepis szczególny

Posiadacz świń, który wykaze, że w okresie ostatnich 12 miesięcy:

1) w stadzie podstawowym nie stwierdzono klinicznych, patologicznych i serologicznych objawów choroby Aujeszkyego;

2) wszystkie świnie stada podstawowego, przebywające w tym stadzie były dwukrotnie, w odstępie od 2 do 6 miesięcy, zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego w jednym z laboratoriów, o którym mowa w ust 3.2, i uzyskano ujemny wynik badania;

3) wszystkie świnie wprowadzane do tego stada pochodziły ze stad o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;

4) nasienie wprowadzane do tego stada pochodziło z centrów pozyskiwania nasienia knurów, w którym - w okresie ostatnich 12 miesięcy - nie stwierdzono objawów choroby Aujeszkyego;

5) knury używane w tym stadzie do krycia naturalnego były badane serologicznie, i uzyskano ujemny wynik badania w kierunku choroby Aujeszkyego oraz pochodziły z tego stada lub ze stada o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego

- może zostać uznane, w drodze decyzji powiatowego lekarza weterynarii, za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego po jednym badaniu serologicznym wykonanym w ramach programu, jeżeli uzyskano ujemny wynik tego badania; badaniu podlegają wszystkie świnie stada podstawowego.

2.1.5. Pobieranie próbek w stadach o nieznanym statusie epizootycznym.

W dniu wejścia w życie programu, wszystkie stada świń położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarejestrowane zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, mają nadany status epizootyczny w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, określony na podstawie wyników badań przeprowadzonych w latach 2008 – 2011, w ramach programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń.

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada zastosowanie ma ust. 2.2

Jeżeli niemożliwe jest nadanie odpowiedniego statusu stada zgodnie z ust. 2.2, stado takie uznaje się za stado o nieznanym statusie epizootycznym i poddaje badaniom serologicznym w kierunku choroby Aujeszkyego, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2.1.2 lub 2.1.3, w zależności od rodzaju stada.

Za badania, o których mowa w ust. 2.1.5, pobiera się od posiadacza świń opłaty.

W przypadku nie wykonania przez posiadacza świń badań, całe stado poddaje się, z nakazu powiatowego lekarza weterynarii właściwego na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, zabiciu lub ubojowi bez prawa do odszkodowania.

2.2. Kategoryzacja i rejestracja siedzib stad

Status epizootyczny nadaje się poszczególnym stadom świń. W przypadkach określonych w programie, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce

położenia siedziby stada nadaje, w drodze decyzji, w porządku od najniższego do najwyższego następujące statusy:

- 1) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego;
- 2) stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego;
- 3) stada zawieszono;
- 4) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 5) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 6) stada seronegatywnego – szczepionego;
- 7) stada seronegatywnego;
- 8) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 9) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 10) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W rozumieniu programu stadem podejrzanym o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego jest stado świń, do którego wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego określonych w rozporządzeniach, o których mowa w ust. 2.1.1.3, lub gdy wprowadzone do stada świnie lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia, z tym, że w przypadku nasienia sporządza się adnotację, o której mowa w ust. 2.6.1.

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status, jaki posiadało stado, z którego pochodzą świnie nowo wprowadzone, w dniu ich przemieszczenia z tego stada. Jeżeli świnie nowo wprowadzane pochodzą ze stad o różnym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, to stadu nadaje się najniższy status spośród statusów stad, z których pochodzą świnie.

Liczba badań w ramach programu, które wykonuje się w odtworzonym lub utworzonym nowym stadzie, celem nadania mu statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego zależy od statusu, który zostanie mu nadany przez powiatowego lekarza weterynarii. Badania te wykonuje się zgodnie z ust. 2.1.1 lub 2.1.2.

2.3. Postępowanie w stadach podejrzanym o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz stadach zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego

2.3.1. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia choroby

Decyzjom, o których mowa ust. 2.3.1.1 - 2.3.1.4, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2.3.1.1. W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania w stadzie w ramach programu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza to stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
- b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada,
- c) używania knurów do krycia naturalnego,
- d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;

2) nakazuje:

a) szczepienie świń w stadzie, zgodnie z ust. 2.3.2. i ust. 2.3.4, albo
b) odroczonego ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym – także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo

c) natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie, zgodnie z ust. 2.3.5 - w przypadkach gdy z przyczyn ekonomicznych lub epizootycznych nieuzasadnione jest zastosowanie nakazów, o których mowa w lit. a albo b,

d) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego przez ich posiadacza, jeżeli została wydana decyzja o szczepieniu świń w stadzie i ich sukcesywnej eliminacji albo decyzja o odroczonego uboju świń w stadzie,

e) bieżące oczyszczanie i odkażanie,

f) wstępne i końcowe oczyszczenie i odkażenie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świnię znajdujące się w gospodarstwie, w sposób określony w ust. 2.3.6. – w przypadku gdy dany obiekt budowlany zostanie całkowicie opróżniony ze zwierząt (zasada puste-pełne).

2.3.1.2. Powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę:

1) na przemieszczenie świń ze stada, bezpośrednio do rzeźni i wystawić świadectwo zdrowia dla tych świń;

2) w przypadku wydania decyzji o szczepieniu:

a) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego pod warunkiem, że świnię wprowadzane do stada zostaną zaszczepione

przeciwko chorobie Aujeszkyego, zgodnie z ust. 2.3.2, oraz ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego-szczepionego, seronegatywnego - szczepionego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego,

b) na używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskają ujemny wynik badania, oraz zostaną co najmniej dwa razy zaszczepione przeciwko tej chorobie;

3) na przemieszczanie, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, prosiąt ze stada, które nie posiada możliwości odchowu prosiąt do wagi ubojowej, do innego stada zakażonego, co do którego powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o odroczonej uboju oraz które posiada możliwość takiego odchowu; przy czym przemieszczanie takie odbywa się po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca przeznaczenia prosiąt.

2.3.1.3. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla ogniska choroby może, w drodze decyzji, nakazać szczepienie profilaktyczne w stadach powiązanych epizootycznie z ogniskiem choroby. Szczepienia profilaktyczne przeprowadza się zgodnie z ust. 2.3.2.

Podjmując decyzję o szczepieniu w tych stadach, powiatowy lekarz weterynarii bierze pod uwagę analizę ryzyka uwzględniającą wyniki dochodzenia epizootycznego.

2.3.1.4. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia stada, do którego wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego określonych w rozporządzeniach, o których mowa w ust. 2.1.1.3, albo gdy wprowadzone do stada świnie lub materiał biologiczny nie są zaopatrzone w świadectwo zdrowia, z zastrzeżeniem ust. 2.6.1, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, może nadać temu stadu, w drodze decyzji, status stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

1) zakazać:

a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,

b) wystawiania świadectw zdrowia świniom znajdującym się w tym stadzie oraz ich nasieniu, zarodkom lub komórkom jajowym, z wyjątkiem świadectw dla świń przemieszczanych bezpośrednio do rzeźni;

2) nakazać przeprowadzenie badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego świń w stadzie, ustalając minimalną liczbę próbek do pobrania, przy zastosowaniu zasady badania świń w stadzie pozwalającej na wykrycie seroreagentów w stadzie z 95% prawdopodobieństwem, przyjmując że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%.

Za przeprowadzenie badań, o których mowa w pkt 2, pobiera się od posiadacza świń opłaty określone zgodnie z poz. 4 załącznika nr 1 i poz. 11 załącznika 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej.

W drodze odstępstwa od zakazów określonych w pkt 1, powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na przemieszczenie ze stada świń bezpośrednio do rzeźni i wystawić w tym celu świadectwa zdrowia.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania, stada podejrzanemu przywraca się utracony status.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz wprowadza nakazy i zakazy określone dla stada o tym statusie.

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stadu statusu stada podejrzanego o zakażenie lub zakażonego niezwłocznie wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa.

2.3.2. Szczepienie

Przy podejmowaniu decyzji o szczepieniu świń przeciwko chorobie Aujeszkyego uwzględnia się analizę ryzyka, sytuację epizootyczną, biobezpieczeństwo i aspekt ekonomiczny. Szczepienia powinno prowadzić się jednocześnie na danym obszarze we wszystkich stadach świń zakwalifikowanych do szczepień.

W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. a, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza szczepienie w stadach zakażonych.

Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących produkcję w cyklu zamkniętym oraz w stadach zarodowych przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe szczepi się 2 razy, przy czym odstęp między szczepieniami wynosi 4 tygodnie;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 4 miesiące;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego (lochy i knury), niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek szczepionych szczepi się dwa razy w odstępie 4 tygodni:

- 5) pierwsze szczepienie przeprowadza się między 10. a 12. tygodniem życia,
- 6) drugie szczepienie przeprowadza się między 14. a 16. tygodniem życia;
- 7) prosięta od matek nieszczepionych szczepi się w 6. i 10. tygodniu życia;
- 8) tucznikom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8. miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8. miesiącu życia;
- 9) loszkom własnego chowu, wykorzystywanym do odnawiania stada podstawowego, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8. miesiącu życia;
- 10) świnię wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, przed włączeniem do stada szczepi się dwa razy, w odstępie 4 tygodni, przy czym drugie szczepienie przeprowadza się nie później niż na tydzień przed wprowadzeniem świń do stada.

Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących tucz świń przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) świnię w tuczarni szczepi się raz lub dwa razy w zależności od terminu uboju;
- 2) tuczniki przeznaczone do uboju w okresie miesiąca przed ubojem szczepi się raz;
- 3) inne świnię szczepi się dwa razy w odstępie 4 tygodni.

Nie szczepi się świń w okresie 3 tygodni przed ubojem. Wszystkie świnię wprowadzane do tuczarni szczepi się po raz pierwszy co najmniej 2 tygodnie przed wprowadzeniem. Szczepienie powtarza się po 4 tygodniach. W wyjątkowych sytuacjach, powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na ich szczepienie po raz pierwszy w dniu wprowadzenia ich do stada. Tucznikom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8. miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8. miesiącu życia.

Szczepienia świń w stadach potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe szczepi się dwa razy w odstępie 4 tygodni;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 6 miesięcy;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego, niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek:
 - a) szczepionych - szczepi się jeden raz między 11 a 13 tygodniem życia,
 - b) nieszczepionych - szczepi się jeden raz między 6 a 10 tygodniem życia;
- 5) świnię wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, szczepi się dwa razy, w odstępie 4 tygodni między szczepieniami.

Pierwsze szczepienie przeprowadza się przed wprowadzeniem świń do stada. Świnie można wprowadzić do stada tydzień po pierwszym szczepieniu.

Szczepienia w tuczarniach, potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) świnie w tuczarni w wieku powyżej 12. tygodnia życia szczepi się jeden raz;
- 2) świnie wprowadzane do tuczarni szczepi się jeden raz przed upływem 3. dnia od dnia ich wprowadzenia.

Knury utrzymywane w punktach kopulacyjnych, położonych w regionach, w których występują przypadki zakażenia świń wirusem choroby Aujeszkyego, powinny być szczepione. Szczepienie przeprowadza się dwa razy w odstępie 4 tygodni. Kolejne szczepienia przeprowadza się co 4 miesiące. Nowo wprowadzone knury dopuszcza się do użytkowania rozplodowego nie wcześniej po upływie tygodnia od dnia drugiego szczepienia.

Do szczepienia świń mogą być stosowane wyłącznie szczepionki delecyjne, zawierające wirus pozbawiony glikoproteiny gE (gE -).

W przypadku gdy w stadzie nie są utrzymywane świnie stada podstawowego, które w nim utrzymywano w dniu stwierdzenia, w drodze decyzji, przez powiatowego lekarza weterynarii, zakażenia stada wirusem choroby Aujeszkyego, posiadacz zwierząt informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii.

Koszty szczepienia świń są pokrywane z budżetu państwa do dnia uznania przez powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji, stada za stado wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione. Jeżeli posiadacz stada uzna za konieczne dalsze szczepienie świń w stadzie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, może prowadzić je na własny koszt, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu powiatowego lekarza weterynarii. Szczepienie takie posiadacz prowadzi do dnia uznania przez powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji, wszystkich stad w powiecie za stado wolne od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione. W takim przypadku powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, zakazuje szczepień w takim stadzie i nadaje mu status stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

2.3.3. Postępowanie w stadach szczepionych profilaktycznie

2.3.3.1. W przypadku wydania decyzji o szczepieniu profilaktycznym, o której mowa w ust. 3.3.1.3, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji:

- 1) zakazuje:
 - a) przemieszczania ze stada świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych,
 - b) wprowadzania do stada świń, nasienia, zarodków i komórek jajowych;

2) nakazuje:

a) szczepienie świń w stadzie i ich sukcesywną eliminację, zgodnie z cyklem hodowlanym lub produkcyjnym,

b) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego.

2.3.3.2. Powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na:

1) przemieszczenie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni oraz do innych stad o tym samym lub niższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego oraz wystawić w tym celu świadectwa zdrowia;

2) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego pod warunkiem, że świnię wprowadzaną do stada zostaną zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego, zgodnie z ust. 2.3.2, oraz z innych stad szczepionych profilaktycznie o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;

3) używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną uprzednio zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskają ujemny wynik badania oraz zostaną co najmniej 2 razy zaszczepione przeciwko tej chorobie.

2.3.3.3. Szczepienie stada przeprowadza się zgodnie z zasadami określonymi w pkt 2.3.2. W stadach, w których wprowadzono profilaktyczne szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkyego, stosuje się ust. 2.3.4.

W decyzji w sprawie nadania stada zarodowemu, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni statusu stada seronegatywnego - szczepionego, uchyla się nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie ust. 2.3.3.1.

2.3.4. Uwalnianie stad zakażonych, w których przeprowadzono szczepienia

Posiadacz zakażonego stada świń, w którym są prowadzone szczepienia, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce położenia tego stada, jeżeli:

1) w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym nie pozostaje żadna świnię stada podstawowego, która przebywała w nim, kiedy uznano to stado za stado zakażone;

2) w tuczarni nie pozostanie żadna świnię, która przebywała w niej, kiedy uznano ją za stado zakażone.

Po otrzymaniu powiadomienia, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego w sposób określony poniżej. Badania te są przeprowadzane w taki sposób, aby odróżnić świnie szczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego od świń zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego.

W stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, w których były prowadzone szczepienia, próbki pobiera się dwa razy w odstępie od 2 do 6 miesięcy. Pierwszy raz próbki pobiera się w sposób określony w ust. 2.1.2 dla drugiego pobierania próbek, pod warunkiem że:

1) wszystkie świnie stada podstawowego zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza;

2) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do świni, od której została pobrana.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji tej uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie ust. 2.3.1.1, z wyłączeniem nakazów, o których mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w ust. 2.1.2 dla trzeciego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wprowadzić zakaz szczepień, w zależności od sytuacji epizootycznej w zakresie choroby Aujeszkyego w regionie. Ponadto, w przypadku gdy nie pozostanie ani jedna świnia szczepiona w stadzie - nadaje stada status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego wątpliwego wyniku badania, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła próbkę wątpliwą do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.2, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego dodatniego wyniku badania,

powiatowy lekarz weterynarii, nakazuje ubój lub zabicie świń, u których uzyskano takie wyniki:

1) niezwłocznie albo

2) po osiągnięciu przez świnię masy ubojowej, a w przypadku loch - po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt.

W takim przypadku, posiadacz świń jest obowiązany do złożenia wniosku o przeprowadzenie przez powiatowego lekarza weterynarii pobierania próbek w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, nie wcześniej niż po upływie 2 miesięcy i nie później niż przed upływem 6 miesięcy od uboju ostatniej zakażonej świni.

W tuczarniach, w których są prowadzone szczepienia, przeprowadza się dwa pobrania próbek w odstępie od 2 do 6 miesięcy.

Pierwsze pobieranie próbek w tuczarniach przeprowadza się w sposób określony w ust. 2.1.3 dla pierwszego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, tuczarni nadaje się status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji o nadaniu tego statusu uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie ust. 2.3.1.1, z wyłączeniem nakazu, o którym mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w ust. 2.1.3. dla drugiego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wprowadzić zakaz szczepień, w zależności od sytuacji epizootycznej w zakresie choroby Aujeszkyego w regionie. Ponadto, w przypadku gdy nie pozostanie ani jedna świnią szczepioną w stadzie - nadaje stado status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w tuczarni co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, stado uznaje się za zakażone i postępuje się w nim zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2.3.1.1.

2.3.5. Ubój lub zabicie zwierząt w stadzie zakażonym

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. b, oraz niemożliwe jest poddanie prosiąt ubojowi, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje, w drodze decyzji, zabicie tych prosiąt. Postępowanie to nie ma

zastosowania, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w ust. 2.3.1.2 pkt 3.

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. c, poddaje się ubojowi lub zabija się wszystkie świnie w stadzie, bez względu na ich wiek, niezwłocznie po otrzymaniu przez posiadacza stada tej decyzji.

Knury przeznaczone do uboju powinny zostać poddane kastracji nie później niż na 30 dni przed planowanym ubojem.

Mięso pozyskane z uboju świń pochodzących ze stada zakażonego, podlega w rzeźni ocenie urzędowego lekarza weterynarii oraz znakowaniu, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdział 3, t. 45, str. 75, z późn. zm.).

2.3.6. Oczyszczanie i odkażanie

Oczyszczanie polega na usunięciu zakażonego nawozu naturalnego w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu oraz innych substancji mogących zawierać czynniki chorobotwórcze z obiektów budowlanych, w których są utrzymywane świnie, pomieszczeń gospodarczych i magazynowych, wybiegów i otoczenia obiektów budowlanych, a następnie na ich unieszkodliwieniu.

Oczyszczanie przeprowadza się przy użyciu:

- 1) środków fizycznych – ręcznych narzędzi, sprzętu mechanicznego lub wody pod ciśnieniem;
- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych.

Odkażanie polegające na niszczeniu czynników chorobotwórczych obecnych w środowisku jest przeprowadzane przy użyciu:

- 1) środków fizycznych;
- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych;
- 3) środków biologicznych (z udziałem bakterii nitryfikacyjnych), stosowanych do odkażania obornika i gnojowicy.

Powiatowy lekarz weterynarii w ramach realizacji programu nakazuje oczyszczanie i odkażanie, które przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) spryskuje się produktem biobójczym wszystkie miejsca, w których były utrzymywane świnie;
- 2) usuwa się nawóz naturalny i ściółkę;
- 3) sprzęt i wyposażenie obiektów budowlanych, w których były utrzymywane świnie, oczyszcza się, jeżeli to konieczne;
- 4) usuwa się tłuszcz i brud ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu produktów biobójczych oraz zmywa się je wodą;
- 5) czyści się, a następnie zmywa odkażane powierzchnie przy użyciu produktów biobójczych pod ciśnieniem; produkty te pozostawia się na odkażanych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, nie krócej jednak niż przez 24 godziny;
- 6) zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w pkt 5,
- 7) czynności, o których mowa w pkt 5 i 6, wykonuje się dwa razy, w odstępie 7 dni.

Odkażanie obornika przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) na terenie gospodarstwa, w którym stwierdzono chorobę, w pobliżu obiektów budowlanych na podłożu utwardzonym, w miarę nieprzepuszczalnym, wyznacza się miejsce na kopiec z obornikiem o szerokości 2 m;
- 2) dno kopca, po wyrównaniu, wykłada się folią, a następnie:
 - a) nakłada się na folię warstwę obornika niezakażonego (najlepiej pochodzącego od koniowatych lub bydła),
 - b) układa się zakażony obornik, nadając mu kształt stożka, na wysokość nieprzekraczającą 1,5 m od powierzchni gruntu,
 - c) przykrywa się ściółką i warstwą ziemi o grubości co najmniej 20 cm,
 - d) polewa się produktem biobójczym i pozostawia się co najmniej na 42 dni.

Gnojowicę i gnojówkę odkaża się w następujący sposób:

- 1) do zbiornika z gnojówką lub gnojowicą dodaje się produkt biobójczy;
- 2) miesza się produkt biobójczy z gnojówką lub gnojowicą;
- 3) pozostawia się zawartości tego zbiornika, po uprzednim jego zabezpieczeniu przed dostępem zwierząt, w tym owadów i ptaków, co najmniej na 42 dni.

Odkażanie ściółki lub obornika może być przeprowadzone również poprzez:

- 1) spalenie albo użycie pary wodnej o temperaturze nie mniejszej niż 70° C;
- 2) zakopanie na głębokość uniemożliwiającą dostęp do nich zwierząt.

Powiatowy lekarz weterynarii może określić inne szczególne sposoby oczyszczenia i odkażania gospodarstw, w tym gospodarstw, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie.

Ponowne umieszczenie świń w obiekcie budowlanym może nastąpić po upływie co najmniej 15 dni od zakończenia końcowego czyszczenia i odkażania.

Koszty wstępnego i końcowego oczyszczania i odkażania, o którym mowa w ust. 3.3.1.1 pkt 2 lit f, są pokrywane z budżetu państwa.

2.4. Odszkodowanie za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi w ramach programu

Za świnie zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo za świnie padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa.

Zasady wypłaty odszkodowania określa art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 2.1.1, 2.1.2 oraz 2.1.5.

2.5. Klasyfikacja regionów i procedury monitorowania przebiegu programu

Regionem, zgodnie z art. 2 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat.

Do czasu uznania wszystkich stad w regionie za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolne od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepione, region uznaje się za region, w którym realizowany jest program zwalczania choroby Aujeszkyego.

Po uzyskaniu przez wszystkie stada w regionie statusu stada:

- 1) wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub
- 2) wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego

- powiatowy lekarz weterynarii nadaje tym stadom, w drodze decyzji, status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego oraz zakazuje szczepienia w tych stadach.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informację o uzyskaniu przez wszystkie stada w powiecie statusu stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

Region, w którym wszystkie stada zostały uznane za urzędowo wolne, uzyskuje status regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Właściwy wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informację o uzyskaniu przez region, położony na obszarze województwa, statusu regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje tę informację ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Główny Lekarz Weterynarii ogłasza na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku gdy w okresie 24 miesięcy od uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za prowadzące zatwierdzony program zwalczania choroby Aujeszkyego, na terytorium tym lub w regionie nie zarejestrowano żadnych objawów klinicznych, patologicznych oraz dodatnich wyników badań serologicznych wykonanych w kierunku choroby Aujeszkyego u świń w ramach stałego monitorowania choroby, prowadzonego zgodnie z ust. 2.1.1.1 i 2.1.1.2., Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić do Komisji Europejskiej o uznanie tego terytorium lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego. Dodatkowo, Główny Lekarz Weterynarii podejmując decyzję o wystąpieniu do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uznanie poszczególnych regionów Rzeczypospolitej Polskiej za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego bierze pod uwagę sytuację epizootyczną w odniesieniu do choroby Aujeszkyego w pozostałych regionach Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwość spełnienia przez te regiony dodatkowych wymagań dla handlu wewnątrzspółnotowego świniami, określonych w decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie, dla regionu wolnego.

Regionem urzędowo wolnym w rozumieniu niniejszego programu jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat, wpisana do załącznika I ww. decyzji.

Informacje niezbędne do monitorowania realizacji programu, powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informacje uzyskane od powiatowych lekarzy weterynarii w zestawieniu zbiorczym.

Po zakończeniu każdego okresu sprawozdawczego, w którym był realizowany program, powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii sprawozdanie z realizacji programu.

Wojewódzki lekarz weterynarii po otrzymaniu i analizie sprawozdań od powiatowych lekarzy weterynarii przekazuje zbiorcze sprawozdanie Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Zakres i terminy przekazywania sprawozdań ustala Główny Lekarz Weterynarii biorąc pod uwagę w szczególności cel sporządzenia sprawozdania oraz adresata sprawozdania. Sprawozdanie z realizacji programu zawiera co najmniej:

- 1) liczbę zbadanych stad;
- 2) liczbę pobranych i zbadanych próbek;

3) wyniki badań.

Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie, Główny Lekarz Weterynarii co najmniej raz w roku przekazuje Komisji Europejskiej informacje o występowaniu choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi programu zwalczania tej choroby, według jednolitych kryteriów ustanowionych w załączniku IV do tej decyzji.

Główny Lekarz Weterynarii przesyła do Komisji Europejskiej sprawozdania z realizacji programu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

2.6. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz do rzeźni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawą zwalczania choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia zaopatruje się przesyłki:

1) świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;

2) świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie, zakażonych i zawieszonych;

3) prosiąt ze stad zakażonych przemieszczanych do innych stad zakażonych w celu odchowu do wagi ubojowej.

Nie stosuje się świadectw zdrowia dla świń przemieszczanych do rzeźni ze stad o statusach wskazanych w ust. 2.2 pkt 4 - 10 oraz z punktów skupu do rzeźni, pod warunkiem, że świnie te są bezpośrednio przemieszczane z gospodarstwa pochodzenia lub punktu skupu do rzeźni.

Nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii. Kontroli przemieszczeń dokonuje się na każdym etapie realizacji programu.

2.6.1. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń oraz materiału biologicznego pomiędzy stadami

Do stada zarodowego oraz o pełnym cyklu produkcyjnym, które uzyskało status stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego lub wolnego od

wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świnie lub ich materiał biologiczny pochodzące ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do tuczarni, która uzyskała status stada seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane jedynie świnie ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świnie oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, z zastrzeżeniem ust. 2.7.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. a, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po uprzednim zaszczepieniu zgodnie z ust. 2.3.2.

Do stad potencjalnie wolnych – szczepionych, seronegatywnych – szczepionych oraz wolnych - szczepionych, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po ich uprzednim zaszczepieniu zgodnie z ust. 2.3.2, oraz świnie z innych stad szczepionych.

Do stad wolnych – szczepionych mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego nieszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o zakazie szczepienia w takim stadzie.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit. b, mogą być wprowadzane prosięta z innych stad zakażonych, co do których wydano taką samą decyzję, jednak w których nie ma możliwości odchowu prosiąt przebywających w tym stadzie do wagi ubojowej.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnie, które spełniają następujące wymagania:

- 1) są oznakowane, zgodnie z przepisami o rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz
- 2) pochodzą ze stad, w których nie uzyskano dodatnich wyników badań serologicznych

w kierunku choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzane do stad, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu, zaopatruje się w świadectwo zdrowia, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;

- 3) liczbę świń;
- 4) numery identyfikacyjne świń;
- 5) pochodzenie świń;
- 6) przeznaczenie świń, jeżeli jest możliwe do określenia;
- 7) środek transportu świń i jego numer rejestracyjny;

8) informację o spełnieniu przez świnie wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;

9) informację o występowaniu choroby Aujeszkiego w stadzie pochodzenia świń;

10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Każdy, kto zakupi świnie na targu, ma obowiązek posiadać świadectwo zdrowia, potwierdzające pochodzenie świnia.

Do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się materiał biologiczny pochodzący wyłącznie z centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie równym lub wyższym niż stado jego przeznaczenia. W tym celu lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia, na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu stada statusu w odniesieniu do choroby Aujeszkiego, w orzeczeniu lekarsko - weterynaryjnym o zdrowiu i przydatności do rozrodu świń dokonuje, w sposób czytelny, następującej adnotacji: „zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w..... nr..... z dnia..... – seronegatywne/wolne/urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń”, i potwierdza ją własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią.

Przed każdym wystawieniem świadectwa zdrowia dla świń wprowadzanych do stada położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z innego stada lub punktu skupu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt sprawdza, jaki status ma stado, z którego pochodzą świnie, a także powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia świń o planowanej wysyłce świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt sprawdza status stada, do którego zwierzęta będą wprowadzane, oraz przekazuje informację na ten temat powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce pochodzenia świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia świń wystawia świadectwo zdrowia, w każdym przypadku przemieszczania świń, zgodnie z ust. 2.6.

2.6.2. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń do rzeźni

Wyjątek od zasady przemieszczania świń pochodzących ze stad zakażonych do rzeźni stanowią prosięta pochodzące ze stad zakażonych niemających możliwości ich odchowu do wagi ubojowej, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit b. Świnie takie mogą być przemieszczone do innych stad zakażonych, co do których powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w ust. 2.3.1.1 pkt 2 lit b, lecz które posiadają możliwości odchowu prosiąt. Przemieszczanie odbywa się na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pochodzenia prosiąt, wydanej za zgodą powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia świń.

Uboju świń, pochodzących ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszzonego, dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz świń informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, a ten informuje niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni o planowanym przemieszczeniu świń do rzeźni.

Środki transportu, którymi jest dokonywany transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad podejrzanych o zakażenie, zakażonych oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie posiadającym stada o statusie potencjalnie wolnym, seronegatywnym, wolnym lub urzędowo wolnym.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzorujący rzeźnię powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na siedzibę stada, z którego zostały wyprowadzone świnie, pochodzące ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszzonego, o nadejściu przesyłki świń do rzeźni określając no najmniej datę dostarczenia świń do rzeźni oraz ich liczbę.

Przesyłkę świń kierowaną bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszzonego zaopatruje się w świadectwo zdrowia oznaczone czerwonym paskiem, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;
- 3) liczbę świń;
- 4) numery identyfikacyjne świń;
- 5) pochodzenie świń;

- 6) przeznaczenie świń;
- 7) środek transportu świń i jego numer rejestracyjny;
- 8) informację o spełnieniu przez świnię wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację o występowaniu choroby Aujeszkiego w stadzie pochodzenia świń;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

2.6.3. Opłaty za wystawianie świadectw zdrowia oraz wynagrodzenia

Opłatę za wystawianie świadectw zdrowia, o których mowa w ust. 2.6.1, pobiera się zgodnie z poz. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej, powiększoną o koszty dojazdu, o których mowa w § 2 pkt 2 tego rozporządzenia.

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii za wystawienie świadectwa zdrowia przysługuje wynagrodzenie zgodnie z poz. 3 załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.), powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia.

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii przysługuje wynagrodzenie zgodnie z poz. 29 załącznika do tego rozporządzenia, powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia, w przypadku pobytu w gospodarstwie, w którym - zgodnie z informacją uzyskaną z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa miały być utrzymywane świnię, lecz świń tych w tym gospodarstwie nie było.

Osobom wykonującym czynności pomocnicze w zakresie poskramiania świń i prowadzenia dokumentacji w związku z realizacją programu przysługuje wynagrodzenie zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia.

Nie pobiera się opłat za wystawienie świadectwa zdrowia, o których mowa w ust. 2.6.2.

2.7. Przemieszczanie świń pomiędzy regionami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Do regionu uznanego za region wolny od wirusa choroby Aujeszkiego, zgodnie z ust. 2.7, mogą być wprowadzane:

1) świnie ze stada o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;

2) świnie ze stada o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie prowadzącym program, pod warunkiem, że świnie te przed wprowadzaniem do regionu wolnego zostały poddane przynajmniej 2 badaniom serologicznym w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskano ujemne wyniki badania, przy czym odstęp między badaniami powinien wynosić przynajmniej 30 dni, a drugie badanie powinno być wykonane najpóźniej 15 dni przed transportem (wysyłką); pobieraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnie w wieku od 12 tygodnia życia;

3) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonym w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;

4) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonym w regionie prowadzącym zwalczanie choroby Aujeszkyego, pod warunkiem, że jest on transportowany bezpośrednio z centrum do stada przeznaczenia.

2.8. Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń pomiędzy regionami w handlu wewnątrzspółnotowym

Zasady przemieszczania świń w handlu wewnątrzspółnotowym pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej odnoszące się do choroby Aujeszkyego reguluje decyzja Komisji 2008/185/WE z 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie. Zgodnie z tą decyzją, państwami lub regionami Unii Europejskiej wolnymi od choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony umieszczone na liście w załączniku I do tej decyzji, a państwami lub regionami prowadzącymi oficjalny program zwalczania choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony wymienione na liście w załączniku II do tej decyzji.

Decyzją Komisji nr 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkyego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby (Dz. Urz. UE Nr L 208 z 7.08.2010 r., str. 5), Rzeczypospolita Polska została uznana za państwo członkowskie, w którym wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkyego.

Świnie pochodzące z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przemieszczane w ramach handlu wewnątrzspółnotowego do innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub ich regionów powinny:

1) spełniać warunki określone w art. 1 lub 2 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane do państw członkowskich lub ich regionów wolnych od choroby Aujeszkyego, których wykaz znajduje się w załączniku I do tej decyzji;

2) spełniać warunki określone w art. 3 lub 4 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane do państw członkowskich lub ich regionów, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program zwalczania choroby Aujeszkyego, których wykaz znajduje się w załączniku II do tej decyzji;

3) spełniać warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świniami (Dz. U. z 2006 r. Nr 11, poz. 58);

4) podczas transportu do państw członkowskich lub ich regionów, wymienionych w załączniku I lub II decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie lub tranzytu nie mieć kontaktu ze świniami o innym lub nieznanym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Świnie pochodzące z terytorium państw członkowskich, przemieszczane w ramach handlu wewnątrzspółnotowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powinny spełniać warunki określone w art. 3 lub 4 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane z państw członkowskich lub ich regionów, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program zwalczania choroby Aujeszkyego, których wykaz znajduje się w załączniku II do tej decyzji lub z państw członkowskich lub ich regionów nie wpisanych do załączników tej decyzji.

Kontrolę weterynaryjną świń przemieszczanych w ramach handlu przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.).

Świnie oraz nasienie, zarodki i komórki jajowe pozyskiwane od świń, będące przedmiotem handlu, powinny być zaopatrzone w świadectwo zdrowia, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. L 94 z 31.03.2004, str. 44, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354) oraz zawierać informacje, o których mowa w art. 7 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

3. Środki przewidziane programem

3.1. Wykaz środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: 2012 - 2014

Pierwszy rok: 2012

Kontrola

Badanie

Ubój zwierząt chorych

Rozszerzony ubój lub zabijanie

Zabijanie zwierząt chorych

Szczepienia

Leczenie

Usuwanie produktów

Monitorowanie lub nadzór

Inne środki: świadectwa zdrowia towarzyszące przemieszczaniu świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadkach i na zasadach określonych w ust. 2.6.

Ostatni rok: 2014

Zwalczanie

Badanie

Ubój zwierząt chorych

Zabijanie zwierząt chorych

Rozszerzony ubój lub zabijanie

Usuwanie produktów

3.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację w województwach, na obszarze których program jest realizowany, oraz laboratoria właściwe do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organ szczebla centralnego - Główny

Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Laboratoriami właściwymi do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego u świń w ramach programu są laboratoria wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 i z art. 25a ust. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 38) Zakład Chorób Świń PIWet - PIB w Puławach jest krajowym laboratorium referencyjnym dla choroby Aujeszkyego. Krajowe laboratorium referencyjne jest odpowiedzialne za kontrolę jakości testów ELISA przed dopuszczeniem ich do stosowania oraz za produkcję i standaryzację krajowych surowic referencyjnych, zgodnie ze wspólnotową surowicą referencyjną (Załącznik III do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie).

3.3.Wskazanie obszarów geograficznych, na których jest realizowany program

Program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń jest realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Programem zostaną objęte następujące województwa:

1) dolnośląskie;	9) podkarpackie;
2) kujawsko - pomorskie;	10) podlaskie;
3) lubuskie;	11) pomorskie;
4) lubelskie;	12) śląskie;
5) łódzkie;	13) świętokrzyskie;
6) małopolskie;	14) warmińsko - mazurskie;
7) mazowieckie;	15) wielkopolskie;
8) opolskie;	16) zachodniopomorskie.

Od choroby Aujeszkyego uwalniane będą regiony położone na obszarze poszczególnych województw.

3.4. Działania wdrożone programem

3.4.1. Akty prawne stanowiące podstawę do rejestracji stad

1) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76, z późn. zm.);

2) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281, z późn. zm.);

3) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.);

4) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2008 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. z 2009 r. Nr 14, poz. 81).

3.4.2. Akty prawne stanowiące podstawę do identyfikacji i rejestracji zwierząt

1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;

2) ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.);

3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 220, poz. 1635, z późn. zm.).

Oznakowania świń w Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się poprzez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usznych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada, nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Indywidualne znakowanie, o którym mowa w programie, w przypadku oznakowania:

- 1) kolczykiem, dokonuje się poprzez umieszczenie na kolczyku kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie. Indywidualny numer na kolczyku jest naniesiony czytelnie i trwale;
- 2) tatuażem, polega na dodatkowym wytatuowaniu kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie.

Numer siedziby stada wraz z kolejnym numerem świni w stadzie jest podstawą do identyfikacji zwierzęcia.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem świń ponosi ich posiadacz.

W przypadku świń, dla których na podstawie przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich istnieje obowiązek prowadzenia rejestru i księgi, dokonuje się indywidualnego oznakowania każdej świni.

4. Wyniki realizacji programu w latach 2006 - 2010

4.1. Rozwój choroby:

4.1.1. Dane dotyczące stad

Rok: 2006

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych	Liczba stad z dodatnim wynikiem	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe		
								% objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem okres powstania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	$8=(7/5)\times 100$	$9=(4/3)\times 100$	$10=(5/4)\times 100$	$11=(6/4)\times 100$
Lubuskie	3 656	3 656	622	1	1	0	0	17	0,16	0,16

Rok: 2007

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych	Liczba stad z dodatnim wynikiem	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe		
								% objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem okres powstania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	$8=(7/5)\times 100$	$9=(4/3)\times 100$	$10=(5/4)\times 100$	$11=(6/4)\times 100$
Lubuskie	3 768	3 768	2 875	8	7	3	37,5	76,3	0,278	0,24

Rok: 2008

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych	Liczba stad z dodatnim wynikiem	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe		
								% objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem okres powstania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	$8=(7/5)\times 100$	$9=(4/3)\times 100$	$10=(5/4)\times 100$	$11=(6/4)\times 100$

Rzeczpospolita Polska	420 490	420 490	279 887	12 664	12 659	2 944	23,25	66,59	4,52	4,52
Rok: 2009										
Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych	Liczba stad z dodatnim wynikiem	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	% objętych stad	Wskaźniki docelowe	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(7/5)\times 100$	$9=(4/3)\times 100$	% stad z dodatnim wynikiem okres powstania występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstotliwość występowania w stadach
Rzeczpospolita Polska	457 617	457 617	268 216	13 188	4 352	2 515	19,07	58,61	4,92	1,62

Rok: 2010										
Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych	Liczba stad z dodatnim wynikiem	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	% objętych stad	Wskaźniki docelowe	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(7/5)\times 100$	$9=(4/3)\times 100$	% stad z dodatnim wynikiem okres powstania występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstotliwość występowania w stadach
Rzeczpospolita Polska	432 632	432 632	273 787	9 061	1 239	4 335	47,84	63,28	3,31	0,45

4.1.2. Dane dotyczące zwierząt

Rok: 2006

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem powstania występowania zwierząt

1	2	3	4	5	6	7	8	9=(4/3)x100	10=(6/4)x100
Lubuskie	224 626	35 057	7 225	7 225	12	0	0	20,61	0,17

Rok: 2007

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstępowania występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(4/3)x100	10=(6/4)x100
Lubuskie	248 951	129 366	112 041	112 041	32	32	238	86,6	0,028

Rok: 2008

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstępowania występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(4/3)x100	10=(6/4)x100
Rzeczpospolita Polska	17 957 694	6 001 439	2 791 362	2 791 362	33 420	8 983	161 362	46,44	1,2

Rok: 2009

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstępowania występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(4/3)x100	10=(6/4)x100
Rzeczpospolita Polska	14 076 635	4 588 709	2 682 563	2 682 563	8 731	4 563	104 380	59,37	0,32

Rok: 2010

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstępowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	$9 = (4/3) \times 100$	$10 = (6/4) \times 100$
Rzeczpospolita Polska	13 677 392	2 645 391	1 837 386	1 837 386	3 060	3 465	64 912	69,46	0,17

4.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2006

Region	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Lubuskie	7 225	12	-	-	-	-

Rok: 2007

Region	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Lubuskie	112 041	32	-	-	-	-

Rok: 2008

Region	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	2 791 362	33 420	-	-	-	-

Rok: 2009

Region	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	2 682 563	8 731	-	-	-	-

Rok: 2010

Region	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	1 837 386	3060	-	-	-	-

4.3. Dane o zakażeniu

Rok: 2006

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych sztuk
Lubuskie	1	12

Rok: 2007

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych sztuk
Lubuskie	7	32

Rok: 2008

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych sztuk
Rzeczpospolita Polska	12 659	33 420

Rok: 2009

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych sztuk
Rzeczpospolita Polska	4 352	8 731

Rok: 2010

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych sztuk
Rzeczpospolita Polska	1239	3060

4.4. Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

Rok:2006

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznanymi		Stado nie jest wolne lub nie jest urządowo wolne				Stado wolne lub urządowo wolne zawieszono		Stado wolne		Stado urządowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania		Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Lubuskie	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
	3 656	224 626	3 034	90 128	1	3 300	621	131 198	-	-	0	0	-	-

Rok: 2007

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznanymi		Stado nie jest wolne lub nie jest urządowo wolne				Stado wolne lub urządowo wolne zawieszono		Stado wolne		Stado urządowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania		Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Lubuskie	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
	3 768	248 951	0	0	5	2 027	657	67 620	0	0	2213	168 063	-	-

Rok:2008

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznanymi		Stado nie jest wolne lub nie jest urządowo wolne				Stado wolne lub urządowo wolne zawieszono		Stado wolne		Stado urządowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania		Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Rzeczpospolita Polska	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
	420 490	17 957 694	99 337	1 773 356	12 659	322 101	265 815	12 036 159	-	-	3 131	228 927	-	-

Rok:2009

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznanymi		Stado nie jest wolne lub nie jest urządowo wolne				Stado wolne lub urządowo wolne zawieszono		Stado wolne		Stado urządowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania		Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Rzeczpospolita Polska	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
	457 617	14 076 635	159 023	682 642	7 796	392 270	67 245	2 285 835	1 743	47 677	221 810	8 978 877	0	0

Rok:2010

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne				Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszono				Stado wolne		Stado urzędowo wolne	
			Status nieznanymi		Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania		Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszono					
	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta		
Rzeczpospolita Polska	432 632	13 677 392	122 634	1 959 692	2 682	149 338	48 762	1 086 998	314	9 335	258 240	10 472 029	0	0

4.5. Dane o programach szczepień

Rok:2006

Region	Informacja o programach szczepień									
	Łączna liczba stad	Łączna liczba zwierząt	Liczba stad w trakcie programu szczepień	Liczba stad szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczepionych dorosłych osobników	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt		
Lubuskie	3 656	224 626	0	0	0	0	0	0		

Rok:2007

Region	Informacja o programach szczepień									
	Łączna liczba stad	Łączna liczba zwierząt	Liczba stad w trakcie programu szczepień	Liczba stad szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczepionych dorosłych osobników	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt		
Lubuskie	3 768	248 951	23	23	5 925	6 187	5 925	0		

Rok:2008

Region	Informacja o programach szczepień									
	Łączna liczba stad	Łączna liczba zwierząt	Liczba stad w trakcie programu szczepień	Liczba stad szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczepionych dorosłych osobników	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt		
Rzeczpospolita Polska	420 490	17 957 694	25 427	14 348	480 029	553 993	391 538	88 491		

Rok: 2009

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba zwierząt	Informacja o programach szczepień					Liczba zaszczepionych dorosłych osobników	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt
			Liczba stad w trakcie programu szczepień	Liczba stad szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki			
Rzeczpospolita Polska	457 617	14 076 635	24 752	24 159	1 526 906	2 046 884	935 749	591 157	

Rok: 2010

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba zwierząt	Informacja o programach szczepień					Liczba zaszczepionych dorosłych osobników	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt
			Liczba stad w trakcie programu szczepień	Liczba stad szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki			
Rzeczpospolita Polska	432 632	13 677 392	9 271	8 439	635 417	1 029 662	334 187	301 230	

5. Analiza szacunkowych kosztów programu oraz przewidywalnych korzyści wynikających z wprowadzenia programu

Do wyliczenia szacunkowych kosztów programu przyjęto, że odsetek stad zakażonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określony na podstawie pobierań próbek, wyniósł 4 %. W związku z powyższym stałemu monitorowaniu choroby będzie podlegać 96 % stad świń.

Wyliczenie szacunkowej liczby próbek do pobrania w ramach stałego monitorowania choroby w 2012 roku przedstawia:

1. tabela nr 12 dla stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym;
2. tabela nr 13 dla tuczarni.

Tabela 12. Szacunkowa liczba próbek do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (96% wszystkich stad)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym	Ogólna liczba pobieranych próbek
1-10	57139	1	4	228556
11-25	31735	1	8	253878
26-100	26747	1,2	24	770322
101-500	7804	1,5	26	304359
501-1000	805	2,5	28	56367
pow.1000	791	5	28	110739
RAZEM	125021	-	-	1 724 220

Tabela 13. Szacunkowa liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarniach w ramach stałego monitorowania choroby.

Liczba tuczników w tuczarni	Liczba tuczarni danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej polskiej (96% wszystkich tuczarni)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym	Ogólna liczba pobieranych próbek
1-10	69836	1	5	349182
11-25	38787	1	10	387869
26-100	32691	1,2	40	1569174
101-500	9538	1,5	51	729681
501-1000	984	2,5	57	140247
pow.1000	967	5	58	280363
RAZEM	152804			3 456 516

Szacunkowe zestawienie kosztów programu przy założeniu, że odsetek stad zakażonych wynosi 4, przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Szacunkowe zestawienie kosztów programu przy założeniu, że odsetek stad zakażonych wynosi 4%. Wszystkie wartości są podane bez VAT.

Wszystkie wartości są podane bez VAT.

Koszty	Wyszczególnienie	Liczba jednostek (ilość)	Jednostkowy koszt (w złotych)	Całkowity koszt (w złotych) (*)
1. Testów				
1.1. Koszt analizy próbek	test gE ELISA - wykonanie badania	5 180 737	2,70 ⁽¹⁾	13 987 989, 90
1.2. Koszt pobrania próbek:	wynagrodzenie dla lekarzy weterynarii	5 180 737	4,66 ⁽²⁾	24 142 234,42
	wynagrodzenie dla osób wykonujących czynności pomocnicze	5 180 737	1,25 ⁽³⁾	6 475 921,25
1.3. Inne koszty:	zakup zestawu do pobierania krwi	5 180 737	0,85 ⁽⁴⁾	4 403 626,45
	unięskodliwienie zestawu do pobierania krwi	5 180 737	0,062 ⁽⁵⁾	321 205,69
2. Szczepienia				
2.1. Zakup szczepionki	zakup szczepionki	635 417	0,88 ⁽⁶⁾	559 166,96
2.2. Koszt podania	podanie szczepionki	635 417	1,21 ⁽⁷⁾	768 854,57
3. Uboju i zniszczenia				
3.1. Odszkodowanie za zwierzęta	zwierzęta poddane ubojowi lub zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii (0,1% zwierząt)	5 181	257,46 ⁽⁸⁾	1 333 900,26
	zwierzęta padłe w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,01% padnięć)	518	324,08 ⁽⁹⁾	167 873,44

3.2. Unieszkodliwienie zwłok zwierząt	unieszkodliwienie zwłok zwierząt zabitych w ramach programu (knury, prosięta) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu przetwórczego ubocznych produktów zwierzęcych (0,1% zwierząt)	5 181	50,00 ⁽¹⁰⁾	259 050,00
	unieszkodliwienie zwłok zwierząt padłych w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,01% padnięć) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu przetwórczego ubocznych produktów zwierzęcych	518	50,00 ⁽¹¹⁾	25 900,00
OGÓŁEM				
52 445 722,94				

* - są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2012.

⁽¹⁾ Średni koszt analizy laboratoryjnej 1 próbki krwi, wykonanej przy zastosowaniu testu ELISA, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r.

⁽²⁾ Średnie wynagrodzenie za pobranie 1 próbki krwi, określone na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii, wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

- 15,00 zł za pierwszą sztukę w stadzie;
- 4,50 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie ;
- 3,40 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

⁽³⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności lekarzy

weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za czynności pomocnicze przy pobraniu próbek krwi do badań wynosi 10 zł/1h.

Na potrzeby wyliczenia kosztów szacunkowych przyjęto koszt jednostkowy za czynności pomocnicze przy pobraniu 1 próbki krwi. Średni koszt jednostkowy określono na podstawie jednostek wskazanych przez poszczególne województwa, wykonanych w 2010 r. Przyjęto, że średnio lekarz weterynarii pobiera w ciągu godziny 8 próbek krwi (1 837 386 próbek pobranych w 2010 r. /228 582 h pracujących przez osoby pełniące czynności pomocnicze w 2010 r.), co oznacza, że średni koszt wynagrodzenia za czynności pomocnicze przy pobraniu 1 próbki krwi przez lekarza weterynarii wyniósł 1,25 zł. (10 zł/8 próbek)

⁽⁴⁾ Średni koszt zakupu 1 zestawu do pobierania krwi (igło – probówek), na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r.

⁽⁵⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że koszt utylizacji 1 kg odpadów łącznie z pojemnikami wynosi 4,17 zł, 1 próbówka z zawartością waży max. 0,015 kg, a na 1 kg kilogram odpadów przypada 67 probówek,

⁽⁶⁾ Średni koszt zakupu 1 dawki szczepionki, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r.

⁽⁷⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii,

⁽⁸⁾ Średni koszt wyplaty odszkodowania za swinie ubita/zabita z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r.

⁽⁹⁾ Średni koszt wyplaty odszkodowania za swinie padla w wyniku przeprowadzenia zabiegu nakazanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2010 r.

Do określenia wysokości odszkodowania za swinie padle w wyniku przeprowadzenia zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a w szczególności art. 49 ust. 3 i 4 tej ustawy.

^(10,11) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała svinia wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia 1 kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,50 zł. (1tona – 500 zł).

Całkowity szacunkowy koszt realizacji programu w latach następnych przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Całkowity szacunkowy koszt realizacji programu w latach następnych.

Etap programu	Okres realizacji programu (rok)	Szacunkowy koszt realizacji programu (zł)
Stałe monitorowanie choroby	2013	ok. 52 mln
	2014	ok. 35 mln*

*- zakłada się, że do końca 20103 r. 1/2 regionów Rzeczypospolitej Polskiej (1/3 populacji świń) będzie uznana przez Komisję Europejską za oficjalnie wolne od chA

Celem realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od tej choroby oraz wpisanie Rzeczypospolitej Polskiej do załącznika I do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Od 2010 r., zgodnie z decyzją Komisji nr 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkyego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby (Dz. Urz. UE Nr L 208 z 7.08.2010 r., str. 5), Rzeczpospolita Polska jest państwem członkowskim prowadzącym zatwierdzony program kontroli choroby Aujeszkyego u świń. Wpisanie Rzeczypospolitej Polskiej do wykazu państw członkowskich prowadzących zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkyego umożliwia handel świniami z państwami członkowskimi, które również prowadzą zatwierdzony program zwalczania tej choroby.

Ponadto, umożliwiony został, po spełnieniu dodatkowych warunków weterynaryjnych, handel trzodą chlewną z krajami uznanymi przez Komisję Europejską za wolne od tej choroby.

W dalszej kolejności, realizacja programu ma umożliwić swobodny handel świniami bez konieczności potwierdzania dodatkowych gwarancji w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Ponadto, realizacja programu ma wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, gdyż doprowadzi do poprawy sytuacji epizootycznej pogłowia świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia wdraża program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń, który stanowi kontynuację programu zwalczania tej choroby, realizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.) w latach 2008 – 2011. Program stanowi załącznik do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń stanowiący załącznik do projektu rozporządzenia został opracowany zgodnie z art. 57 ust. 2 ww. ustawy oraz uwzględnia postanowienia decyzji Komisji 2008/425/WE z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiającej standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE L 159 z 18.06.2008, str. 1, z późn. zm.) a w szczególności zawiera:

1. opis sytuacji epizootycznej w zakresie choroby Aujeszkyego;
2. analizę szacunkowych kosztów oraz przewidywanych korzyści wynikających z wprowadzenia programu;
3. obszar, na którym będzie obowiązywał program;
4. status epizootyczny gospodarstw oraz obszarów objętych programem, a także cele, które mają być osiągnięte z uwzględnieniem statusów gospodarstw, warunków obowiązujących w odniesieniu do przemieszczania świń pomiędzy gospodarstwami oraz obszarami o różnym statusie epizootycznym oraz skutki utraty osiągniętego statusu epizootycznego;
5. działania, które będą podjęte w przypadku wystąpienia podejrzenia lub stwierdzenia choroby Aujeszkyego u świń .

Konieczność opracowania projektu rozporządzenia wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania zasad stałego monitorowania choroby, prowadzonego

w stadach wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionych oraz urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, do zasad określonych przez Komisję Europejską w „Wytycznych do decyzji Komisji 2008/185/WE w sprawie dodatkowych gwarancji w handlu wewnątrzwspólnotowym świniami w odniesieniu do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów, jakie musi spełnić kraj członkowski lub region położony na jego terytorium dla uzyskania statusu kraju lub regionu wolnego od choroby Aujeszkyego lub kraju lub regionu prowadzącego zatwierdzony program zwalczania choroby Aujeszkyego”.

Ponadto zgodnie z decyzją z decyzją Komisji nr 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkyego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby (Dz. Urz. UE Nr L 208 z 7.08.2010 r., str. 5), Rzeczpospolita Polska jest państwem członkowskim prowadzącym zatwierdzony program kontroli choroby Aujeszkyego u świń, co spowodowało, konieczność zweryfikowania głównych celów określonych w programie. W związku z powyższym projekt rozporządzenia wprowadza zmieniony program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń. Najważniejsze zmiany przedstawiają się następująco:

- 1) zmiana zasad stałego monitorowania choroby, wynikająca z opracowania przez Komisję Europejską nowych wytycznych w sprawie dodatkowych gwarancji w handlu wewnątrzwspólnotowym świniami w odniesieniu do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów jakie musi spełnić państwo członkowskie lub region położony na jego terytorium dla uzyskania statusu kraju/regionu wolnego od choroby Aujeszkyego lub kraju/regionu prowadzącego zatwierdzony program zwalczania choroby Aujeszkyego. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej:
 - a) minimalna liczba świń zbadanych w stadzie musi statystycznie pozwalać na wykrycie, z 95% prawdopodobieństwem, 10% zwierząt zakażonych w stadzie w odniesieniu do zwierząt hodowlanych oraz 5% zwierząt zakażonych w stadzie w odniesieniu do gospodarstw utrzymujących tylko zwierzęta rzeźnie (warchlaki, tuczniki),
 - b) dla zakwalifikowania stada jako wolne konieczne jest uzyskanie 2 wyników negatywnych badania wykonanego w odstępie od 3 do 12 miesięcy, jednakże

1-krotne badanie pozwalające na wykrycie 2% zwierząt zakażonych w stadzie z prawdopodobieństwem 95% również jest wystarczające.

W związku z powyższym, aby Rzeczpospolita Polska mogła w przyszłości ubiegać się o uznanie jej za kraj oficjalnie wolny od choroby Aujeszkyego, konieczna jest zmiana zasad stałego monitorowania choroby w przepisach krajowych. Zasady stałego monitorowania choroby określone w załączniku do projektu rozporządzenia są oparte o wytyczne Komisji Europejskiej. Zgodnie z tymi wytycznymi, wybór liczby zwierząt do zbadania w stadzie w ramach stałego monitorowania choroby byłby dokonywany zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem zwierząt zakażonych w stadzie przy założeniu, że odsetek tych zwierząt wynosi 10% dla loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym oraz 5% dla tuczników w tuczarniach;

- 2) nowelizacja zasad dotyczących przemieszczania na i z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej świń w ramach handlu wewnątrzspółnotowego zgodnie z warunkami decyzji Komisji nr 2008/185/WE z dnia z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie. W dniu 7 sierpnia 2010 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej została opublikowana decyzja Komisji nr 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniająca załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkyego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby. Wpisanie terytorium Polski do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkyego oznacza możliwość handlu wewnątrzspółnotowego trzodą chlewną:
- a) przeznaczoną do hodowli, produkcji lub uboju - z państwami członkowskimi wolnymi od choroby Aujeszkyego, wpisanymi do załącznika nr I do decyzji Komisji 2008/185/WE, po spełnieniu warunków zdrowotnych, określonych w art. 1 lub art. 2 tej decyzji, oraz
 - b) przeznaczoną do hodowli lub produkcji - z państwami członkowskimi, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby, wpisanymi do załącznika nr II do decyzji Komisji 2008/185/WE, po spełnieniu warunków zdrowotnych, określonych w art. 3 lub art. 4 tej decyzji.

Ponadto, świnie pochodzące z państw członkowskich, wpisanych do załącznika nr II do decyzji Komisji 2008/185/WE oraz z państw członkowskich nie wpisanych do załączników tej decyzji, przemieszczane na terytorium Polski muszą spełniać dodatkowe gwarancje w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, określone w art. 3 lub art. 4. ww. decyzji;

- 3) wprowadzenie zapisu, iż serologiczne badania laboratoryjne w kierunku choroby Aujeszkyego, o których mowa w programie są przeprowadzane zgodnie z normami określonymi w załączniku III do decyzji Komisji nr 2008/185/WE. Powyższy zapis został wprowadzony na wniosek Komisji Europejskiej;
- 4) wykreślenie pkt 1 programu „Identyfikacja programu”, co spowodowało zmianę numeracji poszczególnych punktów programu;
- 5) skrócenie i przeredagowanie pkt 2 programu „Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego programu”, w tym usunięcie zbędnych danych historycznych i uzupełnienie ich o ogólne wyniki realizacji programu w latach 2006 – 2010;
- 6) zaktualizowanie danych dotyczących liczby stad świń oraz liczby świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wysunięcie na pierwszy plan badań w kierunku choroby Aujeszkyego, prowadzonych w ramach stałego monitorowania choroby. Zasady pobierania próbek oraz nadawania stadom statusów na etapie pierwszego, drugiego i trzeciego pobierania próbek zostały pozostawione w programie z uwagi na fakt, że w dalszym ciągu zachodzi potrzeba przeprowadzenia tych badań w stadach nowo zarejestrowanych w Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co do których powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu status w odniesieniu do choroby Aujeszkyego. Ponadto, zasady te są niezbędne w celu przeprowadzenia badań w kierunku choroby Aujeszkyego w stadach szczepionych przeciwko tej chorobie;
- 8) określenie postępowania w przypadku pojawienia się stad o nieznanym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;
- 9) zmiana w odniesieniu do wymagań środków biobójczych mających zastosowanie przy odkażaniu, o którym mowa w programie. Obecny zapis mówiący o tym, że do odkażania mogą być stosowane jedynie środki biobójcze zawierające jako substancję czynną formaldehyd lub chlor, ogranicza zastosowanie innych produktów biobójczych wykazujących skuteczność przeciwwirusową, nie posiadających w swoim składzie ww. substancji czynnych;

- 10) ograniczenie obowiązku szczepienia knurów w punktach kopulacyjnych do punktów kopulacyjnych położonych w regionach, w których występują przypadki zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego. Obecny zapis nie uwzględnia zakazu szczepienia świń w stadach urzędowo wolnych od choroby Aujeszkyego, położonych w regionach wolnych od tej choroby;
- 11) umożliwienie wprowadzenia do stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego świń pochodzących ze stad o statusie równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, lecz nie szczepionych, przed wprowadzeniem ich do stada. Powyższy zapis pozwala na uznanie, w dalszej kolejności, stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego. Obecnie z uwagi na brak takiej możliwości zapis mówiący, że w przypadku gdy nie pozostanie ani jedna świnia szczepiona w stadzie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, nie jest możliwy do zrealizowania, gdyż do stada mogą być wprowadzane tylko zwierzęta zaszczepione w kierunku choroby Aujeszkyego;
- 12) szczegółowe wskazanie, że świadectwa zdrowia nie obowiązują dla przesyłek świń przemieszczanych bezpośrednio z gospodarstwa ich pochodzenia lub punktu skupu do rzeźni – celem uniknięcia niejasności interpretacyjnych;
- 13) szczegółowe wskazanie, że zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt do rzeźni, o których mowa w programie, dotyczą stad zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego, podejrzanych o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz zawieszonych - celem uniknięcia niejasności interpretacyjnych;
- 14) wprowadzenie sankcji w przypadku braku trwałego i indywidualnego oznakowania świń przez posiadacza zwierząt przed wykonaniem badań w ramach stałego monitorowania choroby, tak jak to jest przewidziane podczas etapu trzeciego pobierania próbek. Niemożność wykonania badań w ramach stałego monitorowania choroby z powodu nieoznakowania świń powinna skutkować wykonaniem tychże badań na koszt posiadacza zwierząt, a w przypadku uzyskania co najmniej jednego wyniku dodatniego - likwidacją zwierząt bez prawa do odszkodowania. Zaznaczyć należy, że na etapie stałego monitorowania choroby są eliminowane tylko zwierzęta serododatnie.

W przypadku braku indywidualnego oznakowania świń nie jest możliwe przyporządkowanie próbki krwi do zbadanego zwierzęcia;

- 15) zmiana hierarchii poszczególnych statusów stad w odniesieniu do choroby Aujeszkyego – w porządku od najniższego do najwyższego. Z punktu widzenia epizootycznego hierarchia statusów zależy od liczby badań przeprowadzonych w stadzie z wynikiem ujemnym, a nie od prowadzonego szczepienia np. stado o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego, jest bezpieczniejsze z punktu widzenia epizootycznego niż stado seronegatywne. Status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego stado uzyskuje po 3 badaniach serologicznych z wynikiem ujemnym w przypadku stada zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym lub po 2 badaniach serologicznych w przypadku tuczarni, natomiast status seronegatywny stado uzyskuje po 2 badaniach serologicznych z wynikiem ujemnym w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym lub po 1 badaniu serologicznym w przypadku tuczarni;
- 16) wydłużenie czasu realizacji programu o rok, czyli do końca 2014 r., co wynika z konieczności przeprowadzenia dwóch badań serologicznych, z wynikiem ujemnym, w ramach stałego monitorowania choroby, zgodnego z wytycznymi Komisji Europejskiej. Na podstawie dotychczasowych wyników programu można wnioskować, że do końca 2013 r. od choroby Aujeszkyego u świń mogą zostać oficjalnie uwolnione takie województwa jak: dolnośląskie, lubuskie, opolskie, podlaskie, pomorskie, śląskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie. Pozostałe województwa w dalszym ciągu będą musiały być badane w ramach stałego monitorowania choroby;
- 17) zaktualizowanie szacunkowych kosztów realizacji programu w latach 2012 – 2014, w trakcie których prowadzone będzie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stałe monitorowanie choroby;
- 18) wprowadzenie przepisu nakładającego na Głównego Lekarza Weterynarii obowiązek ustalenia terminów i zakresu sprawozdań przedstawianych z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego. Obecnie sprawozdania z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego przekazywane są do Głównego Inspektoratu Weterynarii w systemie miesięcznym, a nie kwartalnym, jak jest to określone w programie. Powyższa częstotliwość jest związana z koniecznością bieżącego monitorowania realizacji programu. Ponadto, w zależności od

terminów wskazanych w przepisach Unii Europejskiej, sprawozdania są przekazywane również w postaci raportów półrocznych oraz rocznych. Zakres sprawozdań krajowych oparty jest na przepisach krajowych, natomiast zakres sprawozdań przekazywanych do Komisji wynika z przepisów Unii Europejskiej;

- 19) uaktualnienie przepisów dotyczących laboratoriów, w których będą wykonywane badania laboratoryjne w ramach programu zwalczania choroby Aujeszkiego. Zmiana wynika z nowelizacji przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, laboratoriami właściwymi do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkiego u świń w ramach programu są laboratoria wyznaczane do tej czynności przez Głównego Lekarza Weterynarii.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia wprowadza zmieniony program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń, równocześnie traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń. Przedmiotowy program jest dostosowany do wytycznych Komisji Europejskiej oraz uwzględnia uwagi zgłaszane do programu przez pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, będących jego głównymi wykonawcami.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera norm technicznych, w związku z powyższym jego projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na hodowców i producentów świń, rzeźnie, zakłady przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz inne podmioty związane z produkcją mięsa wieprzowego.

Ponadto, wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia będzie oddziaływało na organy Inspekcji Weterynaryjnej, zarówno bezpośrednio zaangażowane w realizację programu – powiatowych lekarzy weterynarii, jak i organy nadzorujące i koordynujące realizację programu – wojewódzkich lekarzy weterynarii i Głównego Lekarza Weterynarii. Będzie ono miało także wpływ na urzędowych lekarzy weterynarii, wyznaczonych do pobierania próbek do badań laboratoryjnych i szczepienia świń.

Najwięcej zadań związanych z realizacją programu przypadnie na powiatowe inspektoraty weterynarii. Powiatowi lekarze weterynarii będą bezpośrednio odpowiedzialni za realizację programu w powiecie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Szacunkowy koszt realizacji programu, przy założeniu, że odsetek stad zakażonych, wyliczony na podstawie wyników pierwszego, drugiego i trzeciego pobierania próbek, określa się na poziomie 4 %, wyniesie:

- 1) w latach 2012 – 2013 – 52 445 722,94 zł,
- 2) w 2014 – ok. 35 mln zł. - przy założeniu, że do końca 2013 r. 1/2 terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (1/3 pogłowia świń) zostanie uznana przez Komisję Europejską za wolne od choroby Aujeszkiego u świń.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na budżet państwa, ponieważ będzie wymagało zaangażowania dodatkowych środków finansowych na badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkiego u świń w stosunku do środków finansowych przewidywanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

Wzrost szacunkowych kosztów realizacji programu jest konsekwencją zwiększenia liczby próbek przewidzianych do zbadania w kierunku choroby Aujeszkiego w ramach stałego monitorowania choroby, pobranych od tuczników. Z uwagi na fakt, iż pogłowie tuczników stanowi większą część pogłowia trzody chlewnej w Polsce, zwiększenie liczby próbek krwi koniecznych do pobrania i

zbadań u tej grupy świń wpływa na znaczny wzrost szacunkowych kosztów realizacji programu.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki na działania organów administracji publicznej wynikające z projektu rozporządzenia zostaną sfinansowane w ramach środków na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego. Wysokość wydatków przeznaczonych na realizację programu zostanie dostosowana każdorazowo do wielkości kwot określonych w ustawach budżetowych na poszczególne lata.

3. Wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia pozwoli spełnić warunki, określone przez Komisję Europejską w „Wytycznych do decyzji Komisji 2008/185/WE w sprawie dodatkowych gwarancji w handlu wewnątrzspółnotowym świniami w odniesieniu do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów, jakie musi spełnić kraj członkowski lub region położony na jego terytorium dla uzyskania statusu kraju lub regionu wolnego od choroby Aujeszkyego lub kraju lub regionu prowadzącego zatwierdzony program zwalczania choroby Aujeszkyego”. Umożliwi to w przyszłości możliwość ubiegania się przez Rzeczpospolitą Polską o uznanie jej terytorium lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia, a tym samym realizacja programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie miała wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, poprawi sytuację epizootyczną stad świń w odniesieniu do tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Główną korzyścią dla hodowców trzody chlewnej oraz podmiotów prowadzących obrót tymi zwierzętami będzie zwiększenie konkurencyjności polskich producentów na rynku unijnym, jak również na rynkach państw trzecich. Umożliwi to między innymi zwiększenie eksportu i prowadzenie swobodnego obrotu trzodą

chlewną z krajami, które są wolne od tej choroby lub z krajami, w których taki program jest realizowany, bez konieczności potwierdzania dodatkowych gwarancji w odniesieniu do tej choroby.

Od 2010 r., zgodnie z decyzją Komisji nr 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkyego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby, Rzeczpospolita Polska jest państwem członkowskim prowadzącym zatwierdzony program kontroli choroby Aujeszkyego u świń. Wpisanie Rzeczypospolitej Polskiej do wykazu państw członkowskich prowadzących zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkyego umożliwia handel świniami z państwami członkowskimi, które również prowadzą zatwierdzony program zwalczania tej choroby oraz po spełnieniu odpowiednich wymagań weterynaryjnych – z państwami członkowskimi, uznanymi przez Komisję Europejską za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń.

4. Konsultacje społeczne

W zakresie konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania przez: Krajową Radę Izb Rolniczych, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewniej „POLSUS”, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Radę Gospodarki Żywnościowej, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Konfederację Pracodawców Polskich, Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajową Izbę Lekarsko – Weterynaryjną, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” Pracowników Weterynarii, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „*Medicus Veterinarius*”, Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”. Równocześnie projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania do

Głównego Inspektoratu Weterynarii i Państwowego Instytutu Weterynaryjnego –
Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: